

Trossos i mossos

Alfons Llorenç

Pins

Els pins alenen infinitud, el seu harmoniós murmurí ens fa respirar perfums sagrats. La remor del vent entre la pinotxa parla el llenguatge més vell de la terra, contagia la nostra sang amb la frescor del temps dels déus. Foren rectes columnes dels temples més primitius al màgic bosc de la salut i la salvació, “aquells pins com una catedral”! Per això, per a portar al poblat els efectes benèfics del forest, per Sant Antoni, es planten a les nostres places majors; van, tallats, com una divinitat

vençuda, abatuda, però, en enlairar-los, ressusciten i, al centre dels municipals melics de l'univers, es transfiguren en eixos del món. Passa a Pollença, al nord de Mallorca, o a Alcalà de la Jovada, a la Marina Alta, repoblada per mallorquins al XVII, o a Figueró de Montmany i Matadepera, al Vallès, o a les barraques diableres dels Ports. Presideixen el nostre solstici d'hivern. La vella Grècia els duia en processó a les festes dionisiàques i, plantats enmig de les àgore, al seu torn, es menjava i es bevia, com encara es fa a les nostres viles.

Els frigis els associaren a Atis, el deu jove, amant de la mare Cíbele, que s'autocastrava com les flors primaverals per a engendrar el fruit i la collita i els romans adoptaren el mite i el ritu de dol que explotava en gran alegria amb el retorn de la Primavera. Drets i rígids per a encarnar els fal-lus, sempre verds per a simbolitzar la immortalitat

EL TEMPS
Trasllat del pi, a Matadepera.

volen trencar el fred de l'hivern, urgir el Sol, que ni llueix ni calfa, a encendre's i, amb les noves flames, el foc nou, possibilitar noves germinacions, regenerar la natura, una nova vida. Pins com els cantats per Costa i Llobera: “Mon cor estima un arbre: més vell que l'olivera,/ més poderós que el roure, més verd que el taronger/ conserva de ses fulles l'eterna primavera/ i lluita amb les ventades que atupen la ribera/ com un gegant guerrer”.

EL SUECÀ MANUEL BAIXAULI, L'AUTOR DE 'L'HOMI MANUSCRIT', TORNA AMB 'LA CINQUENA PLANTA'

La cinquena planta, un relat de misteri basat en una aterridora experiència personal, és el nom del nou llibre de l'escriptor Manuel Baixauli (Sueca, 1963), un esperadíssim retorn literari després de l'èxit aclaparador de *L'home manuscrit*, una obra que va acumular l'any 2008 gairebé tots els premis importants arreu dels Països Catalans. *La cinquena planta*, anunciada per Proa per al 23 de gener, té la seua gènesi en una estranya malaltia neurològica que va afectar Baixauli tot just enllistir *L'home manuscrit* i que el va deixar cinc dies completament paralytitzat.

EL TEMPS
Manuel Baixauli

LA REVISTA 'L'AVENÇ' REIVINDICA LES EDICIONS ARTÍSTIQUES DE L'EDITORIAL L'AVENÇ (1891-1915)

El número 397 de la revista *L'Avenç* du a les seues pàgines i a la seua portada la reivindicació de les curoses i artístiques edicions que l'editorial del mateix nom va realitzar entre els anys 1891 i 1915, fruit de l'esperit inquiet i renovador de Jaume Massó i Torrens. L'historiador de l'art i tècnic de restauració de la Biblioteca Nacional de Catalunya, Aitor Quiney, fa el recorregut amb un text profusament il·lustrat. Un reportatge sobre la Barcelona de postguerra, una entrevista al lingüista Isidor Marí, un relat de Marta Rojals o un perfil sobre el poeta Enric Casasses són altres dels continguts amb què la revista enceta el nou any.

'UN ENEMIC DEL POBLE', VERSIÓ DE JUAN MAYORGA, AL LLIUERE

A partir del pròxim 23 de gener, el Teatre Lliure alberga un dels grans clàssics del teatre universal, *Un enemic del poble*, del noruec Henrik Ibsen, en la versió lliure del dramaturg Juan Mayorga i de Miguel del Arco, director també del muntatge, que ja havia mostrat el seu treball al mateix teatre en *La violació de Lucrecia* i *Juicio a una zorra*. Del Arco assumeix el repte de dur a escena un text del segle XIX però que manté una esfereïdora vigència: “enemic del poble”, *hostis publicae*, és un terme del dret romà per a acusar algú equiparant-lo al soldat enemic que lluita contra la República. L'enemic del poble és, a l'obra d'Ibsen, Thomas Stockmann, un metge que descobreix que la base de l'economia del seu poble, l'aigua d'un balneari, conté un bacteri perjudicial per a la salut, cosa que planteja un dilema entre salubritat i activitat econòmica, i que assenyalava ja el 1883 molts dels possibles grans mals de la societat capitalista. L'actor Pere Arquillué assumeix el paper de Stockmann. Blanca Apilánez i Roger Casamajor, entre d'altres, completen el repartiment.

EL TEMPS
Henrik Ibsen